

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta

Päätöspäivämäärä 18.11.2025

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 18.11.2025

Päijät-Hämeen alueellinen yhteistyö- ja seurantakeskustelu (YSE)

4684/00.05.02.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

työllisyysjohtaja Taisto Tuominen, 044 482 6976

Päätös

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta merkitsee käydyn yhteistyö- ja seurantakeskustelun tiedoksi.

Perusteluosa

Valtion ja kuntien välistä yhteistyötä työvoimapalvelujen järjestämisessä toteutetaan ELY-keskusten (jatkossa Elinvoimakeskusten) johtamissa alueellisissa työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskusteluissa (YSE). Peruste säännöllisten keskustelujen järjestämiseen työvoimapalvelujen järjestämisestä annetusta laista (380/2023, 3 luku, §23). Vuoden 2025 aikana järjestettävät keskustelut ovat ensimmäiset laatuaan ja niissä tarkastellaan työvoimaviranomaisten järjestämien työvoimapalveluiden vaikuttavuutta, kehittämisen ja yhteistyön tarpeita sekä tuetaan kokemusten vaihtoa ja hyvien käytäntöjen levittämistä.

Päijät-Hämeen ensimmäinen alueellinen yhteistyö- ja seurantakeskustelu järjestettiin 29.10. Lahdessa. Keskustelussa oli mukana Lahden ja Päijät-Hämeen työllisyysalueiden, ELY-keskuksen, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen, Hämeen liiton, KEHA-keskuksen sekä työ- ja elinkeinoministeriön edustajia. Tilaisuudessa käytiin yhteisesti läpi havaintoja työllisyysalueiden toiminnasta ensimmäisen kuuden kuukauden toimintakauden ajalta tammi-kesäkuulta 2025. Keskustelun sisältö on tiivistetty alla.

KEHA-keskus esitti tilaisuudessa seuranta ja analyysitietoja työllisyysalueiden toiminnan ensimmäisen kuuden kuukauden ajalta. KEHAn arvio osoittaa, että palvelut ovat vielä kehitysvaiheessa, eikä varsinaisia johtopäätöksiä toiminnan tai palvelujen vaikuttavuudesta voida vielä tässä vaiheessa tehdä.

Raportointijärjestelmien kehitystyö on kesken, eivätkä tiedot tallennu vielä kattavasti järjestelmään.

Työllisyyspalvelut ovat käynnistyneet kunnissa aikana, jolloin työttömyys on kasvanut ja avoimia työpaikkoja on aiempaa vähemmän. Aktivointipalveluiden käyttö vähentynyt samaan aikaan, kun niiden sakkomaksuja alentava vaikutus poistui; toisaalta myös mittarin vertailtavuus edellisiin vuosiin on muuttunut, koska osa aktivointipalveluista on lakannut, kuten velvoitetyöllistäminen sekä vuorotteluvapaa. KEHA kuitenkin totesi arviossaan, että Päijät-Hämeen sisällä yhteistyö on vahvaa ja kehittämistyö aktiivista.

Maakuntaliiton arvion mukaan väestönkehitys on tasaantunut, syntyvyys laskenut ja kansainvälistyminen lisääntynyt. Palvelualat korostuvat työpaikkarakenteessa, ja työllisyysaste on parantunut erityisesti yli 55-vuotiaiden osalta.

Työvoimapalveluiden uudistuksessa painottuu Päijät-Hämeen työvoimapalvelujen osalta kuntien omistajaohjaus suhteessa työvoimaviranomaiseen, paikallinen asiakaspalvelu ja verkostomainen työnantajapalveluiden toteutus. Lahden osalta vuotta on leimannut monet useat yhteistoimineuvottelut, jotka ovat haastaneet

organisoitumista ja tehtävien täyttöö ja vakiintumista. Tästä huolimatta uusia kehittämisavauksia on tehty runsaasti muun muassa juuri työttömästi jääneiden Nopeasti työhön-palvelu sekä digitaalinen palvelupolku.

Työ- ja elinkeinoministeriön edustajat nostivat esille Lahden osalta onnistumisen kasvokkaisten tapaamisten valtakunnallista tasoa suuremmassa määrässä sekä asiakaspalautteen hyvässä tasossa. Haasteina Lahden ensimmäisen kuuden kuukauden aikana ovat olleet pitkät odotusajat alkuhaastatteluissa, aktivointiasteen lasku, ja työnantajakontaktien väheneminen. Työnantajakäyntien raportointi keskeytyi huhtikuusta alkaen KEHA-keskuksen seurantajärjestelmien uudistustyön takia, jonka työnantajakäynneistä ei vastaa todellisuutta. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla on kuitenkin toiminnan volyymia pystytty nostamaan, mutta sitä ei vielä näissä keskusteluissa otettu huomioon.

Aktivointiasteen laskuun on vaikuttanut mm. vuorotteluvapaajärjestelmän päättyminen 1.9.2024, jolloin viimeiset vuorotteluvapaasijaisuudet päättyivät vuoden 2025 alkupuolella. Samoin kuntien mahdollisuus työllistää työttömiä palkkatuella päättyi vuoden 2025 alussa. Lisäksi kuntien velvoitetyöllistäminen päättyi lakimuutoksen takia. Myös työkokeilujen kestoa rajattiin, joka osaltaan laski aktivointiastetta. Ylipäättään työllisyysalueiden alkua leimaa pitkäaikaistyöttömyyden kasvu ja tekniset haasteet valtakunnallisessa tietojärjestelmäkokonaisuudessa, jotka vaativat jatkokehittämistä.

Päijät-Hämeen monialainen yhteistyö, kuten TYM-malli ja alueellinen toimeentulotukiasioiden neuvottelukunta, tukevat työllistymistä. Hyvinvointialueen arvion mukaan yhteistyö uusien työvoimaviranomaisten kanssa on lähtenyt hyvin käyntiin, ja että erityisesti TYM-johtoryhmän työskentelyltä odotetaan paljon.

Elinvoimakeskukset tulevat korvaamaan nykyiset ELY-keskukset vuoden 2026 alusta, ja niiden tehtäväkenttä laajenee elinkeinoista ympäristöön ja

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta

Päätöspäivämäärä 18.11.2025

luonnonvaroihin. ESR+ -rahoitus mahdollistaa työllisyyden, osaamisen ja osallisuuden kehittämisen, ja alueella on jo käynnissä noin 50 hanketta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-